

Elementy środowiska abiotycznego Rudniańskiego Parku Krajobrazowego

mgr inż. Piotr Dmytrowski

Metodyka pracy

- zebranie i przegląd materiałów źródłowych
- inwentaryzacja terenowa
- opis elementów środowiska abiotycznego
 - geomorfologia
 - budowa geologiczna
 - złoża surowców mineralnych
 - gleby
 - hydrologia i hydrogeologia
 - klimat
 - inwentaryzacja obiektów środowiska abiotycznego
- waloryzacja obiektów środowiska abiotycznego
- propozycja ochrony prawnej obiektów środowiska abiotycznego
- zagrożenia dla elementów środowiska abiotycznego
- działania ochronne

Inwentaryzacja

- źródła - 2 obiekty
- formy skałkowe - 7 obiektów
- odsłonięcia skalne - 12 obiektów
- stawy - 3 obiekty

łącznie 24 obiekty

Powiat	Gmina	Ilość wszystkich obiektów	Ilość obiektów prawnie chronionych
chrzanowski	Alwernia	13	2
	Babice	-	-
krakowski	Czernichów	10	3
	Krzeszowice	1	1
RAZEM		24	6

Waloryzacja

- walor niski - 4 obiekty
- walor przeciętny - 14 obiektów
- walor wysoki - 5 obiektów
 - Kamieniołom w Rusocicach
 - Skałki w Rusocicach
 - Kamieniołom w Mirowie
 - Kamieniołom Orlej
 - Gaudynowskie Skały
- walor wybitny - 1 obiekt
 - Kajasówka

Obiekty

Kajasówka

Obiekty

Kamieniołom Orlej

Obiekty proponowane do ochrony

Kamieniołom Ratowa

- proponowana forma ochrony -
stanowisko dokumentacyjne

Cele ochrony zasobów środowiska abiotycznego

- zachowanie naturalnej geomorfologii terenu
- zachowanie form skałkowych i odsłonień skalnych
- zachowanie naturalnego charakteru cieków wodnych
- poprawa stanu jakości oraz czystości wód powierzchniowych i podziemnych

Zagrożenia

Lp.	Zagrożenie	Charakterystyka zagrożenia	Lokalizacja zagrożenia	Status	Rodzaj	Sposób ochrony
1	Presja urbanistyczna	Ingerencja w naturalną rzeźbę terenu, obudowa cieków wodnych, ingerencja w stosunki wodne obszaru.	Cały Park, szczególnie w miejscowości Alwernia i w rejonie doliny Wisły.	R	W	Racjonalne gospodarowanie przestrzenią, odpowiednie zapisy w dokumentach planistycznych, zakaz obudowy cieków wodnych.
2	Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych	Przedostawanie się do wód zanieczyszczeń pochodzących ze ścieków socjalno-bytowych, ciągów komunikacyjnych oraz z terenów rolniczych.	Cały Park, szczególnie tereny zabudowane, tereny wzdłuż ciągów komunikacyjnych (dróg) oraz tereny rolnicze.	R/P	W	Zapobieganie przedostawaniu się zanieczyszczeń, rozbudowa sieci kanalizacyjnej, edukacja w zakresie rolnictwa ekologicznego.
		Przedostawanie się do wód zanieczyszczeń związanych z ewentualną awarią w zakładach przemysłowych.	Rejon Zakładów Chemicznych w Alwerni.	P	Z	Produkcja zgodna z normami i przepisami, ciągły nadzór nad procesami produkcji, aktualizowanie planów ratownictwa na wypadek awarii.
3	Degradacja gleb	Spływ zanieczyszczeń z ciągów komunikacyjnych, odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków socjalno-bytowych oraz niewłaściwe nawożenie terenów rolniczych.	Cały Park, szczególnie wzdłuż najbardziej uczęszczanych ciągów komunikacyjnych (droga wojewódzka nr 780).	R/P	W	Zapobieganie przedostawaniu się zanieczyszczeń, rozbudowa sieci kanalizacyjnej, edukacja w zakresie rolnictwa ekologicznego.

Zagrożenia

Lp.	Zagrożenie	Charakterystyka zagrożenia	Lokalizacja zagrożenia	Status	Rodzaj	Sposób ochrony
4	Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego	Zanieczyszczenia związane z użytkowaniem pieców/kotłów węglowych oraz wzmożonym ruchem samochodowym.	Cały Park, szczególnie w większych skupiskach zabudowy (miejscowościach) oraz wzdłuż ciągów komunikacyjnych.	R	W	Promocja ekologicznych metod gospodarowania (np. panele słoneczne).
		Napływ zanieczyszczeń spoza Parku.	Napływ zanieczyszczeń z rejonu aglomeracji śląskiej i krakowskiej.	R	Z	Współpraca lokalna i międzyregionalna w zakresie ograniczania zanieczyszczania powietrza.
		Ulatnianie się do powietrza zanieczyszczeń związanych z ewentualną awarią w zakładach przemysłowych.	Rejon Zakładów Chemicznych w Alwerni.	P	Z	Produkcja zgodna z normami i przepisami, ciągły nadzór nad procesami produkcji, aktualizowanie planów ratownictwa na wypadek awarii.
5	Zaśmiecenie	Zaśmiecanie związane z ruchem turystycznym.	Liniowe – wzdłuż dróg; Punktowe – przy obiektach turystycznych, parkingach, miejscach odpoczynku.	R	W	Edukacja społeczeństwa, sprzątanie miejsc turystycznych.
6	Degradacja form skałkowych i wychodni skalnych	Nadmierne zarastanie form skałkowych.	Wszystkie formy skałkowe na terenie Parku.	R	W	Kontrola stopnia zarośnięcia, okresowa wycinka krzewów i drzew.
		Nadmierne zarastanie i zapełnienie odśnieżeń skalnych.	Wszystkie odśnieżenia skalne na terenie Parku.	R	W	Kontrola stopnia zarośnięcia, okresowa wycinka krzewów i drzew, odsłanianie obiektów.
		Wspinaczka skalna.	Skałki i kamieniołom w Rusocicach oraz Gaudynowskie Skałki.	R	W	Edukacja grup wspinaczkowych.

Działania ochronne

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji działań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1.	Ochrona przed nadmiernym zarastaniem cennych form skałkowych.	O-1 O-2	Wszystkie formy skałkowe na terenie Parku.	Kontrola stopnia zarośnięcia, okresowa wycinka drzew i krzewów.	Samorząd lokalny, Służby ZPKWM, Nadleśnictwa
2.	Ochrona przed nadmierną wspinaczką skalną.	O-1 O-2	Skałki i kamieniołom w Rusocicach oraz Gaudynowskie Skałki.	Kontrola stopnia zachowania, kontrola tworzenia nowych tras wspinaczkowych, edukacja grup wspinaczkowych, montaż tablic informacyjno-edukacyjnych.	Służby ZPKWM, Samorządy lokalne, Organizacje wspinaczkowe, Nadleśnictwa
3.	Ochrona przed nadmiernym zarastaniem i zapełnieniem cennych odsłoneń skalnych.	O-2	Wszystkie odsłoneńca skalne na terenie Parku.	Kontrola stopnia zarośnięcia, okresowa wycinka drzew i krzewów, odsłanianie obiektów, montaż tablic informacyjno-edukacyjnych.	Służby ZPKWM, Samorządy lokalne, Państwowy Instytut Geologiczny
4.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej.	O-3	Zurbanizowane tereny Parku.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej, budowa szamb i kontrola ich szczelności, kontrola wywozu asenizacyjnego.	Samorządy lokalne
5.	Przeciwdziałanie zanieczyszczaniu wód i gleb przez substancje pochodzące z ciągów komunikacyjnych.	O-2 O-3	Tereny wzdłuż ciągów komunikacyjnych (drogi) na terenie Parku	Sprzątanie śmieci z terenów wzdłuż dróg i miejsc parkingowych, odpowiednie odwodnienie głównych dróg.	Zarządcy dróg

Działania ochronne

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji działań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
6.	Przeciwdziałanie spływowi i infiltracji substancji szkodliwych (niewłaściwe nawozy) z terenów rolniczych.	O-2	Tereny Parku użytkowane rolniczo.	Stosowanie zasad wynikających z dobrej praktyki rolniczej, edukacja w zakresie rolnictwa ekologicznego i promocja pakietów rolnośrodowiskowych; na stokach orka poprzeczna do spadków.	Właściciele terenów, ARiMR
7.	Przeciwdziałanie powstaniu skażenia wód, gleb i powietrza w rejonie Zakładów Chemicznych w Alwerni.	O-1 O-2 O-3	Tereny w rejonie Zakładów Chemicznych w Alwerni.	Produkcja zgodna z normami i przepisami, ciągły nadzór nad procesami produkcji, aktualizowanie planów ratownictwa na wypadek awarii.	Zakład Chemiczny w Alwerni
8.	Przeciwdziałanie zanieczyszczeniom komunikacyjnym.	O-2 O-3	Ciągi komunikacyjne i okoliczne tereny.	Wprowadzenie zadrzewień wzdłuż dróg.	Zarządcy Dróg
9.	Przeciwdziałanie niskiej emisji	O-3	Tereny zurbanizowane.	Promocja ekologicznych metod gospodarowania (np. panele słoneczne).	Samorządy lokalne

Dziękuję za uwagę